

KLOPT, de huidige economische toestand dreigt de aandacht af te leiden van de grote problemen van het ontwikkelingswerk. Dat is althans het aanvoelen van Bart Bode van de studiedienst van Broederlijk Delen. Nochtans werden in het jaar 2000 heel concrete en meetbare doelstellingen op papier gezet, die uiterlijk in 2015 moeten zijn verwezenlijkt (zie onderaan).

Komt van die intenties nog wat in huis? „Globaal genomen meen ik dat we tegen 2015 inderdaad de armoede kunnen halveren”, stelt Bode. „Maar dat zal dan grotendeels te danken zijn aan de economische groei in Azië. Regionaal blijven grote verschillen bestaan. Centraal-Amerika bijvoorbeeld boert achteruit, terwijl Brazilië en Venezuela zich economische groeiers tonen. Ook in Afrika gaan tal van landen op vele gebieden er op achteruit.”

Voedselprijzen

De stijging van de voedselprijzen de voorbije jaren lijkt een lelijke streep door de rekening van de Millenniumdoelstellingen. Bode: „Door de hoge graanprijzen zijn er volgens de Wereldvoedselorganisatie FAO al 75 miljoen hongerslijders meer dan vorig jaar! Weinig geweten is dat 28 procent van de ondervoede mensen thans in India woont. De oorzaak is de bijzonder snelle bevolkingsaan-groei.”

Nochtans is volgens onze gesprekspartner het hongerprobleem perfect op te lossen. „Fundamenteel is de honger in de wereld een probleem van herverdeling. De Millenniumdoelstellingen zijn dan ook geen kwestie van het leveren van extra inspanningen, wel van herverdeling van bestaande middelen. Met voldoende politieke wil zijn de doelstellingen wel degelijk te realiseren.”

Ngo's zoals Broederlijk Delen of 11.11.11 (met haar campagne *Waardig werk*) slaan wat betreft de Millenniumdoelstellingen de handen in elkaar en stemmen hun campagnes op elkaar af. En dat is nodig. „We stellen immers vast dat de wereldwijde problemen worden verdrongen”, aldus Bart Bode. „Een voorbeeld? De doelstelling om 0,7 procent van 's lands bruto nationaal product te besteden aan ontwikkeling dateert al van de jaren 1970! Het is één van

De honger in deze wereld is voor maar liefst zestig procent een Aziatisch probleem. © Reporters

Armoede halveren, het kan nog

De financiële crisis, met alle ellende die erbij komt kijken, dreigt de aandacht af te leiden van de zogeheten Millenniumdoelstellingen, het plan om tegen 2015 wereldwijd de armoede te halveren. Een betere herverdeling van middelen en rijkdom dringt zich nochtans op, benadrukt Bart Bode van Broederlijk Delen.

Erik De Smet

Halen we in 2015 de Millenniumdoelstellingen?

de oudste beloften van de industrielanden, maar nog steeds is ze niet vervuld. Ook het wegwerken van de schuldenlast is een 'oud' engagement waarvan onvoldoende werk werd gemaakt. Nog een ander voorbeeld. De voorbije twintig jaar werd stuitend weinig

geïnvesteed in de plaatselijke landbouw. Lokale markten werden overspoeld met ingevoerde producten, wat de boeren ontmoedigde.”

En Bode vervolgt: „Nochtans geloven we dat de landbouw toekomst heeft. Wat de ontwikkeling

van de arme landen betreft werd vroeger (te) veel verwacht van de industrie. De recente voedselcrisis is dus de gelegenheid om het belang van de landbouw te herontdekken en regeringen aan te sporen opnieuw te investeren in landbouw. Bij crisissen vallen de

mensen terug op het meest wezenlijke, voedsel. Een gezonde economie kan niet zonder een gezonde landbouw.”

De huidige financiële crisis lijkt de wereld aldus aan te zetten haar economische relaties anders vorm te geven. „Het klinkt vreemd, maar de crisis opent perspectieven voor de armste landen. Haïti, ons vorige campagneland, is in staat om de eigen bevolking van rijst te voorzien. Dat gebeurde niet, omdat goedkope rijst uit de Verenigde Staten in het land werd gedumpt. Aan deze ontwrichtende toestand kwam inmiddels een einde, en de regering in Port-au-Prince wil nu de eigen voedselproductie een zetje geven.”

Taksen

Vandaag, maar ook in de wereldorde van de toekomst, is de klassieke opdeling tussen het rijke Noorden en het arme Zuiden achterhaald. Thans vloeit er zelfs kapitaal uit het Zuiden naar het Noorden. De vraag is wie daar uiteindelijk beter van wordt. De Aziatische landen zijn 's wereld sterkste groeiers, maar de honger in de wereld blijkt voor zestig procent een Aziatisch probleem. Veeleer moeten we dus spreken van een wereldwijde tegenstelling tussen arm en rijk. De enige conclusie: herverdeling is overal geboden.

„De hoge voedselprijzen van vandaag zijn het gevolg van speculatie”, weet Bart Bode. „Wij zijn niet tegen de vrije markt, maar wel voor een economie die ten dienste staat van de mens. Daarom ook stelde Broederlijk Delen tien jaar geleden reeds voor om een, weliswaar kleine, belasting op financiële transacties in te voeren.”

En Bode besluit met een knipoog naar de actualiteit: „De huidige crisis op de beurs en in de bankwereld is misschien het uitgelezen moment om dat idee opnieuw ter sprake te brengen. Met de opbrengt van de taks zouden de regeringen extra maatregelen kunnen nemen om noodzakelijke ontwikkelingsprojecten te financieren. Tegelijk zou het een instrument zijn om kapitaalstromen in de hand te houden. Ons wordt wel eens verweten dat we tegen de vrije markt zijn. We zijn integendeel voor een gecorrigeerde vrije markt, die in functie staat van de zwakste. En dat precies leidt tot herverdeling.”

Kent u de acht Millenniumdoelstellingen?

BIJ HET begin van het nieuwe millennium, in het jaar 2000, onderschreven alle lidstaten van de Verenigde Naties de zogeheten Millenniumverklaring. Tegen 2015 moeten de belangrijkste problemen aangepakt zijn. Acht concrete en meetbare doelstellingen werden vastgelegd.

1. Armoede en honger moet worden uitgebannen. Het aantal mensen dat honger lijdt of in extreme armoede

leeft moet in 2015 met de helft zijn gedaald.

2. Alle jongens én meisjes ter wereld moeten naar de basisschool kunnen gaan én ze moeten die opleiding ook afmaken.

3. Vrouwen moet dezelfde kansen krijgen als mannen. Dat moet allereerst zichtbaar worden in het onderwijs. De toegang van vrouwen tot middelbaar en voortgezet onderwijs moet tegen 2015 verbeteren.

4. Jaarlijks sterven bijna elf miljoen kinderen vóór hun vijfde verjaardag. Deze kindersterfte moet tegen 2015 met twee derde zijn verminderd. Vaccinatie tegen bijvoorbeeld mazelen, antibiotica en medicatie tegen uitdroging moeten overal beschikbaar zijn.

5. Jaarlijks sterven een half miljoen vrouwen bij de geboorte van hun baby. Dat moet met driekwart worden teruggedrongen door aanwe-

zigheid van artsen, verpleegkundigen of vroedvrouwen.

6. De verspreiding van hiv/aids, malaria en andere dodelijke ziekten moet stoppen. Medicijnen moeten beschikbaar zijn, als ook muskietennetten, behandeld met insecticiden.

7. Landen moeten wereldwijd samenwerken voor een duurzame ontwikkeling. Tegen 2015 moeten 1 miljard mensen toegang krijgen tot veilig drinkwater. De levensomstandig-

heden van ten minste 100 miljoen inwoners van sloppenwijken moet tegen 2015 drastisch verbeterd.

8. Eén van de adviezen is dat de rijkere landen 0,7 procent van hun budget besteden aan ontwikkeling. Tot nu doen enkel Denemarken, Noorwegen, Zweden, Nederland en Luxemburg dat. De internationale instellingen moeten ook werk maken van eerlijke handel en het schuldenvraagstuk. (eds)